המקנא פרק ראשון סוטה ב.

המקנא

המקנא לאשתו. ליגמ"ל דקרא נקט וקנא את אשתו (במדבר ה), ולקמן בגמ' [ע"ב] מפרש מאי לשון קינוי. (ב) ומתמיהין מפרש כילד מקנא לה אומר לה אל תסתרי עם איש פלוני: **מקנא לה ע"פ שנים.** אם כא להשקותה צריך להביא שני עדים שאמר לה בפניהם אל תסתרי עמו ואם לא קינא לה בפני שנים אינה נאסרת עליו בסתירתה ואינו משקה: **ומשקה ע"פ עד א' או ע"פ עצמו.** ואפי' אין עדים שנסתרה אלא עד אחד או הוא עצמו אומר ראיתיה שנסתרה אחר שקינאתי לה נאסרת בסתירה עד שתשתה. ולקמן [כח.] ילפינן מקראי שסתירתה אוסרתה עליו מספק: **ר' יהושע אומר.** צריך ב' עדים אף לסתירה: **ודברה עמו.** שלא במקום סתר: **עדיין**(ג) **מותרת לבעלה.** לשמש עם בעלה: **ומותרת בתרומה.** אם אשת כהן היא: **כדי שומאה.** כדי הערלה: **אסורה לבעלה.** מספק כדילפינן לקמן (דף כח.) שלשה ונטמאה אמורים בפרשה(ד) וקנא את אשתו והיא נטמאה ונסתרה והיא נטמאה תמת איש ונטמאה אחד שאסורה לבעל ואחד שאסורה לבועל אם יומת בעלה או יגרשנה ואחד שאסורה לתרומה: **ואם מת.** קודם שהשקה ואין לו בנים והיא זקוקה ליבם: **חולצת.** ליגמ"ל לשוק ולא מתייבמת וכגמרא(ה) יליף לה: **גמ' מכדי תנא מנזיר קא סליק.** כן סדר המשנה סוטה אחר נזיר: **מאי תנא דתנא סוטה.** מאי תנא בנזירות דתמי לסוטה דתנא סוטה בתרה: **בקלקולה.** בגיולה ובנסתה שמגולגלין אותה כדקתני מתני' (לקמן דף ז:) קושר תכל למעלה מדליה: **יזיר עצמו מן היין.** שהיין מביא לידי קלות ראש והוא גרם לה: **וליפני סוטה והדר נזיר.** שכך היא סמיכת פרשתייהו: **ותנא המדיר.** פרק הוא בכתובות המדיר את אשתו(ו) ואיידי דאיירי בנדרים תנא נדרים אחר כתובות ואיידי דתנא נדרים תנא נזיר בתרה שאף הנזירות באה על ידי נדר והדר תנא סוטה בתרה: **לכתחילה לא.** מדלא תני רבי אליעזר אומר מקנא אדם לאשתו על פי שנים: **אסור לקנאות.** שמביא עצמו בידי חוב ואת אשתו לידי ניוול ואפי' היא טהורה: **כי** (ד) **פתח.** כשהיה בא לדרוש בפרשת סוטה: **מווגין אשה לפי מעשיו.** לנועה לנדיק ופרולה לרשע: **כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים.** לא יזדווג ממשלת רשע בגורל לדיק: **וקשין.** לפני המקום: **לזווגם.** הגן דלפי מעשיו: **לקריעת ים סוף.** שנאמרו קרני בראשית: **מושיב יחידים ביתה.** אדם יחיד והוא מזווגם יחד ומייסד מהם בית: **מוציא אסירים בכושרות.** הוצית את ישראל ממצרים בחדש (ה) כשר לא חמה ולא לינה. מקיש זיווג יחידים ליציאת מצרים: **איני.** מי הוי זיווג לפי רשע וזכות והא מקודם ילירתם שאין נודע רשעו וזכותו מכריזין את זווגו. ואם תאמר הכל גלוי לפניו הכל בידי שמים חוץ מירלאת שמים כדאמר בסמכת נדה (דף טז:) מלגלן הממונה על ההריון טוטל טיפה ומביאה לפני המקום ואומר לפניו טיפה זו מה תהא עליה גבור או חלש חכם או טפש עני או עשיר אבל צדיק ורשע לא ראין זה בידי שמים (שאין נודע רשעו וזכיותיו). דאמרי' הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים כפ"ה. זווג שני כגון אלמון לאלמנה אבל בחור שנשא אלמנה או אשכא הוי כמו זווג ראשון. ע"כ לא פליגי אלא בקינוי וסתירה ג) כמ"ש לא פליגי אלא כדא"ר דר' יוסי לקמן (מותק) הוא לומר דקאי ע"כ לא פליגי אדר' יוסי דפליג לקמן ולפ"ה ניחא דפירש הכי ע"כ לא שמעי' בפלוגתייהו דבעי' ב' עדים אלא לקינוי לר' אליעזר ובשתיה לר' יהושע אבל בטומאה עד אחד נאמן. פ"ה אם יש עדים בקינוי ובסתירה ויש לומר אחד שראה שקלקלה באותה שעה נאמן ואינה שותה ויוצאה בלא כתובה ואסורה לבעל ולבועל ולתרומה לשון הקונטרס. וא"ת מנא לן דבטומאה עד אחד נאמן אימא דבעי שנים. וי"ל דאמתני' דמיתתי אחר זה סמיך ויעוד אומר הרב אלחנן מדלא קתני ר' יהושע אף משקה ע"פ עדים אלא קתני משקה לה משמע דדוקא משקה בעי שנים אבל בטומאה בעד א' סגי דאי בעי בטומאה' ב' היה לו לומר נמי וטומאה ע"פ שנים כיון דאיירי בדיני סוטה:

ראשה יחידה והוא מזווגן יחד והוא קשה כמו מוציא אסירים ישראל בכושרות בחדש כשר לא חמה ולא צינה. וא"ת אמאי נקט קריעת ים סוף טפי משאר נסים של יציאת מצרים. וי"ל דמ"ד ד) בכושרות דר' מדרש בעלמא בבני ובשירות בני למצרים ושירות לישראל והיינו קריעת ים סוף שבאותו נס היה כן ואמר ר"ת מ' מדמי ליה ליציאת מצרים וקריעת ים סוף שבאותו ענין שטבע הקב"ה את המצריים בים כדי להציל את ישראל כמו הזרע בעולה של זה ואשתו של זה ומשיאן זה לזה דבזיווג שני קא מיירי כדמפרש בסמוך. איני והאמר רב יהודה (רב אדא) (אמר רב) ארבעים יום פ"ה איני מי הוי זיווג לפי רשע וזכות והא מקודם (רשעיו וזכותיו) [ילירתם] מבריזין את זיווגו וא"ת הכל גלוי לפניו והוא בידו הא אמר במסכת נדה דמלאך הממונה על ההריון נוטל הטיפה ומביאה לפני הקב"ה ואומר טפה זו מה תהא עליה גבור או חלש חכם או טפש עני או עשיר אבל צדיק ורשע לא דאין זה בידי שמים (שאין נודע רשעו וזכיותיו). דאמרי' הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים כפ"ה. זווג שני כגון אלמון לאלמנה אבל בחור שנשא אלמנה או אשכא הוי כמו זווג ראשון. ע"כ לא פליגי אלא בקינוי וסתירה ג) כמ"ש לא פליגי אלא כדא"ר דר' יוסי לקמן (מותק) הוא לומר דקאי ע"כ לא פליגי אדר' יוסי דפליג לקמן ולפ"ה ניחא דפירש הכי ע"כ לא שמעי' בפלוגתייהו דבעי' ב' עדים אלא לקינוי לר' אליעזר ובשתיה לר' יהושע אבל בטומאה עד אחד נאמן. פ"ה אם יש עדים בקינוי ובסתירה ויש